

חומר הלימוד לבחינת הבגרות בהיסטוריה - חלק א', 022105

על פי מיקוד מועד קיץ 10 (תש"ע)

ספר הלימוד "לאומיות וציונות" בהוצאת יואל גבע בנוי על פי סעיפיה של תוכנית הלימודים המלאה ומתוכו ניתן ללמוד לבחינה על פי מיקוד הלמידה כפי שהתפרסם ע"י המפמ"ר להיסטוריה למועד קיץ 2010.

בפניכם מוצגים הנושאים, העמודים הרלוונטיים ללימוד ושאלות בהם ניתן להתרכז לקראת הבחינה. חשוב להדגיש, העמודים והשאלות שלא צוינו אינם רלוונטיים לבחינה במועד קיץ!

**מיקוד הספרים מוגש כשירות עבור מורים ותלמידים, המשתמשים בספרי "יואל גבע".
על המורה/התלמיד חלה האחריות לעקוב אחר המיקוד המפורסם ע"י משרד החינוך,
שהוא המחייב בבחינת הבגרות.**

פרק ראשון .

(יש לענות על 3 שאלות מתוך 5)

הנושאים:

2. התנועה הציונית.

- א. הסיבות לצמיחתה של התנועה הציונית בשלהי המאה ה-19. עמודים: 46 – 50.
- ב. העמדות המשותפות לכל הציונים וחילוקי הדעות ביניהם בנוגע לתפקיד המרכזי של התנועה ובנוגע לדרכים למימוש יעדיה. עמודים: 52 – 60.
- ג. דפוסי הפעילות הציונית בגולה בימי הרצל: הגדרת יעדי התנועה הציונית – "תוכנית באזל", הקמת מסגרות ארגוניות ומוסדות לתנועה הציונית, פעילות מדינית, טיפוח תרבות ציונית (שפה, עיתונות וספרות). עמודים: 60 – 66.
- ד. דפוסי הפעילות הציונית בא"י – הנחת יסודות לבניין הבית הלאומי לעם היהודי בארץ ישראל: צורות התיישבות חדשות, מסגרות ואישים המסייעים לבניין הבית הלאומי (המשרד הארצישראלי, רוטשילד). הקמת מסגרות פוליטיות, ביטחוניות, חינוכיות ותרבותיות בארץ ישראל. עמוי 69 – 84.

השאלות הרלוונטיות לפרקי הלימוד:

עמודים: 95-96 שאלות: 1-16

3. מלחמת העולם הראשונה.

- א. הצדדים היריבים ומאפייניה העיקריים של המלחמה. עמו' 99, עמו' 102 – 104.
- ב. הישוב היהודי בא"י והתנועה הציונית בתקופת המלחמה. עמו' 107 – 112.
- ג. "הצהרת בלפור" – תוכנה, הקשיים שנובעים מניסוחה, האינטרסים של בריטניה במתן ההצהרה. עמו' 112 – 116.

השאלות הרלוונטיות לפרקי הלימוד:

עמ' 132 שאלות 1-9

פרק שני.

יש לבחור אחת מהאפשרויות:

אפשרות א' : (שנות ה- 20 כנושא העמקה ושנות ה- 30 כיחידת גישור)

(יש לענות על 3 שאלות סה"כ: שאלה אחת מבין שתיים בנושא העמקה (25 נקודות) ועל שתי שאלות מתוך ארבע בשאלות הגישור (10 נקודות לכל שאלה)

נושא העמקה : בניין הבית הלאומי – היהודי והיחסים בין יהודים, ערבים ובריטים בשנות ה- 20.

1. טופס המנדט. עמ' 138 – 139.
2. פעולות הנציבים הבריטים הרברט סמואל והלורד פלומר בא"י. עמ' 139 – 140.
3. דרך בניין הבית הלאומי בשנות ה- 20 :
  - א. הסיבות לעלייה ומאפייני העולים. עמ' 140-143
  5. היחסים בין בריטים, יהודים וערבים בשנות ה- 20 :
- א. צומתי העימות - מאורעות תרפ"א ותרפ"ט : הסיבות לפרוץ המאורעות והשפעותיהן על היחסים בין יהודים, ערבים ובריטים. עמ' 159-163.
- ב. הערכות הבריטים בעקבות המאורעות : הוועדות, "הספר הלבן" הראשון והשני, איגרת מקדונלד. עמ' 161-160, 164 – 166.

השאלות הרלוונטיות לפרקי הלימוד:

עמ' 181-183 שאלות: 1-3, 15, 18-25

יחידת גישור: המשך בניין הבית הלאומי – היהודי והיחסים בין יהודים, ערבים ובריטים בשנות ה-30.

2. ביסוס הבית הלאומי היהודי בשנות ה-30 בתחומים: התיישבות, כלכלה, תרבות וחינוך.
עמ' 188 – 190.
3. המרד הערבי - הסיבות למרד ודפוסי המאבק של הערבים נגד הבריטים והיהודים.
עמ' 195 – 198.
4. היערכות הישוב היהודי בשנים: 1936 – 1939 בתחומים: כלכלה, התיישבות, ביטחון.
עמ' 198 – 202.
5. מדיניות בריטניה לנוכח המאורעות – מתכנית החלוקה ל"ספר הלבן" השלישי (כולל "הספר הלבן השלישי"). עמ' 205 – 207, 210 - 212.

השאלות הרלוונטיות לפרקי הלימוד:

עמ' 226 – 227 שאלות: 2 – 9, 13.

אפשרות ב': (שנות ה-30 בנושא העמקה ושנות ה-20 כיחידת מבוא) (יש לענות על 3 שאלות סה"כ: שאלה אחת מבין שתיים בנושא העמקה (25 נקודות) ושתי שאלות מתוך ארבע בשאלות המבוא (10 נקודות לכל שאלה))

נושא העמקה: בניין הבית הלאומי – היהודי והיחסים בין יהודים, ערבים ובריטים בשנות ה-30.

1. המשך בניין הבית הלאומי היהודי בשנות ה-30.
  - א. סיבות לעלייה ומאפייני העולים (ארצות מוצא, מעמד חברתי – כלכלי, דרכי ארגון העלייה).
עמ' 186 – 188.
  2. הגישות השונות ביישוב היהודי ובתנועה הציונית בנוגע ליחס כלפי בריטניה וכלפי הערבים:
    - א. המחלוקת בנוגע לדרך שיש לנקוט כלפי בריטניה ומדיניותה בארץ ישראל.
עמ' 192-193
    - ב. המחלוקות העקרוניות בנוגע ליחס כלפי הערבים (רוויזיוניסטים, מתנה הפועלים, ברית שלום). עמ' 193-195
  3. ארץ ישראל בשנים 1936 – 1939:
    - א. הגורמים למרד הערבי ומטרות המרד, דרכי המאבק של הערבים בבריטים ובישוב היהודי.
עמ' 195 – 198.
    - ד. מדיניות בריטניה בשנים 1936-1939:
      1. דרכים להחזרת הסדר והיציבות בימי המרד בארץ ישראל. עמ' 205.
      2. "ועדת פיל" (1937) – מסקנות, המלצות ותגובות הערבים והיהודים להצעות הועדה.
עמ' 205 – 208.
      3. נסיגת בריטניה מהתחייבויותיה כלפי הבית הלאומי היהודי, כפי שבאה לידי ביטוי "בספר הלבן" השלישי. עמ' 211-213.

השאלות הרלוונטיות לפרקי הלימוד:

עמ' 226-227 שאלות: 1, 3, 4, 9-13

יחידת המבוא: המשך הבית הלאומי – היהודי והיחסים בין יהודים, ערבים ובריטים בשנות ה – 20.

1. טופס המנדט – עיקרי ההתחייבויות של בריטניה. עמ' 138 – 139.
3. בניין הבית הלאומי היהודי: התיישבות, מסגרות חברתיות-כלכליות ופוליטיות ומוסדות לאומיים. עמ' 140 – 151.
4. מאורעות תרפ"א ותרפ"ט: הסיבות למאורעות והשפעתם על היחסים בין יהודים, ערבים ובריטים. עמ' 159 - 163.
5. גורמים מעכבים וגורמים מסייעים בבניין הבית הלאומי היהודי. עמ' 167 – 170.

השאלות הרלוונטיות לפרקי הלימוד:

עמ' 183-181 שאלות: 1, 4-13, 16, 20, 22

פרק שלישי:

**יש לענות על שאלה אחת מתוך שתיים.
(כל שאלה – 25 נקודות)**

1. המדינות הקולוניאליות ודרכי שליטתן בארצות צפון אפריקה ובארצות המזרח התיכון. עמ' 230 – 234.
2. התמורות העיקריות בחיי היהודים בתחומים: דמוגרפיה, כלכלה, מעמד חוקי ומשפטי, חינוך, מעמד הקהילה. עמ' 234 – 247. (יש להביא דוגמא רק ממדינה אחת).
3. הפעילות הציונית – גורמים ודרכי פעילות. עמ' 247 – 252. (יש להביא דוגמא רק ממדינה אחת).
4. ראשיתן של התמורות ביחס החברה הקולוניאלית והחברה המוסלמית אל היהודים בשנות ה – 30: הסיבות לתמורות וביטויי התמורות. עמ' 253 – 256. (יש להביא דוגמא רק ממדינה אחת).

השאלות הרלוונטיות לפרקי הלימוד:

עמוד: 269, שאלות: 1 – 7.

**ב ה צ ל ח ה !
נעמי בלנק.**